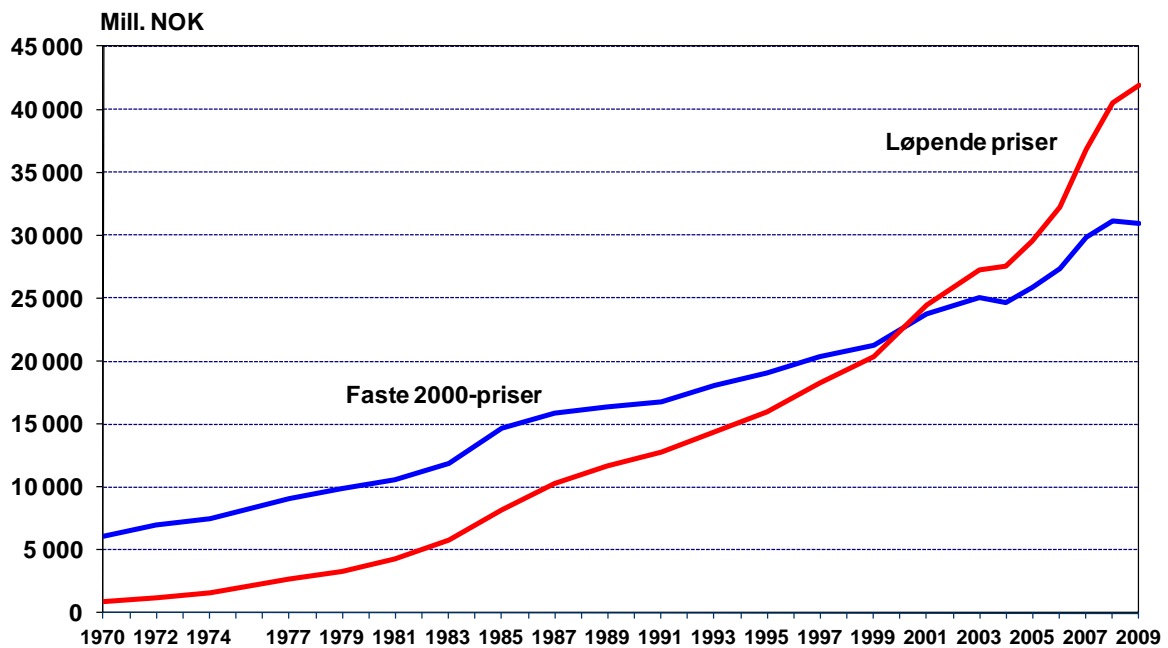

Svak vekst i FoU-innsatsen i 2009

Statistikken over utgifter til forskning og utviklingsarbeid (FoU) viser at den samlede FoU-innsats i Norge utgjorde 41,9 milliarder kroner i 2009. Dette er en økning på 5,1 milliarder fra 2007 og vel 1,3 milliarder fra 2008. Økningen fra 2007 fordeler seg med 1,4 milliarder i næringslivet, 2,0 milliarder i instituttsektoren og 1,7 milliarder i universitets- og høyskolesektoren. Det ble utført mer enn 36000 FoU-årsverk i 2009, 2500 flere enn i 2007.

FoU-utgifter i Norge 1970-2009. Løpende og faste priser.

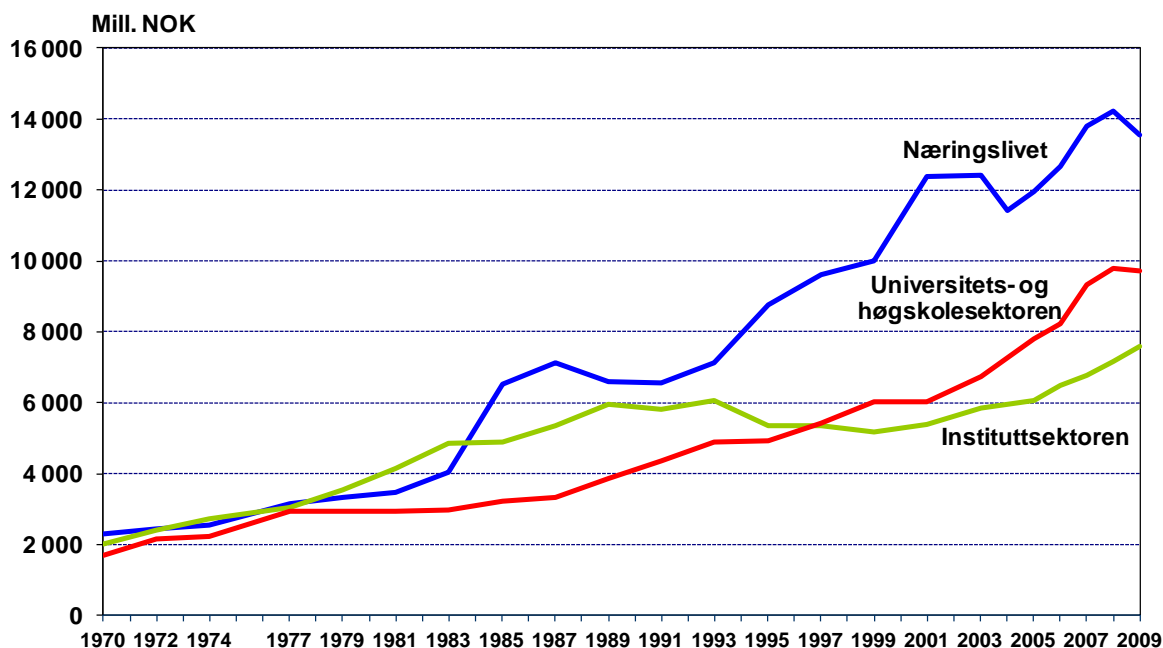
Kilde: NIFU og SSB

For årene 2001-2009 er tallgrunlaget for næringslivet korrigert i forhold til tidligere publisert statistikk.

Ingen realvekst fra 2008

Målt i faste priser økte de samlede FoU-utgifter i 2009 med 2,1 prosent i gjennomsnitt per år i forhold til 2007. Hele økningen fant sted i 2008. Fra 2008 til 2009 var det en realnedgang på 0,3 prosent. Til sammenligning lå den gjennomsnittlige årlige realveksten mellom 2005 og 2007 på 7,4 prosent.

FoU-utgifter i Norge etter sektor for utførelse 1970-2009. Faste 2000-priser.

Kilde: NIFU og SSB

For årene 2001-2009 er tallgrunnlaget for næringslivet korrigert i forhold til tidligere publisert statistikk.

Nedgang i næringslivets FoU

Totale FoU-utgifter i 2007, 2008 og 2009, etter sektor for utførelse. Milliarder kr i løpende priser.

Sektor	2007		2008		2009	
	Beløp	%-andel	Beløp	%-andel	Beløp	%-andel
Næringslivet	16,8	45,5	18,3	45,1	18,2	43,5
Instituttsektoren	8,3	22,6	9,3	22,9	10,3	24,5
Universitets- og høyskolesektoren	11,7	31,9	13,0	32,0	13,4	32,0
Totalt	36,8	100,0	40,5	100,0	41,9	100,0
Andel av BNP i %	1,62		1,61		1,80	

Kilde: NIFU og SSB

UoH-sektorens tall for 2008 er estimert.

FoU-utgiftene i næringslivet hadde en liten nedgang i løpende priser fra 2008 til 2009. Det innebærer en realnedgang på 3,9 prosent. Mellom 2007 og 2008 hadde næringslivet en *realøkning* på 3,8 prosent. Næringslivets andel av de totale FoU-utgifter i Norge utgjorde 43,5 prosent i 2009 mot om lag 45 prosent i de foregående årene. Næringslivets FoU er nærmere beskrevet på SSBs WEB-sider, se <http://www.ssb.no/emner/10/03/foun/>. I de andre sektorene var det en viss vekst mellom 2007 og 2009. Korrigert for reklassifisering av noen av forskningsenhetene blir den årlige økningen 4,0 prosent i instituttsektoren og 4,4 prosent i universitets- og høyskolesektoren.

NB. SSB har nedjustert FoU-tallene for 2009 med 4 prosent i forhold til de foreløpige tallene som ble publisert i oktober 2010. Dette skyldes nye opplysninger fra viktige FoU-aktører. Tallene for alle årganger 2001-2008 er også justert av samme grunn.

Flere FoU-årsverk

Totale FoU-årsverk i 2007, 2008 og 2009, etter sektor for utførelse.

Sektor	2007		2008		2009	
	Antall	%-andel	Antall	%-andel	Antall	%-andel
Næringslivet	14 848	44,1	15 996	45,1	15 673	43,4
Instituttsektoren	7 796	23,2	8 165	23,0	8 763	24,3
Universitets- og høyskolesektoren	11 011	32,7	11 341	31,9	11 655	32,3
Totalt	33 655	100,0	35 502	100,0	36 091	100,0

Kilde: NIFU og SSB

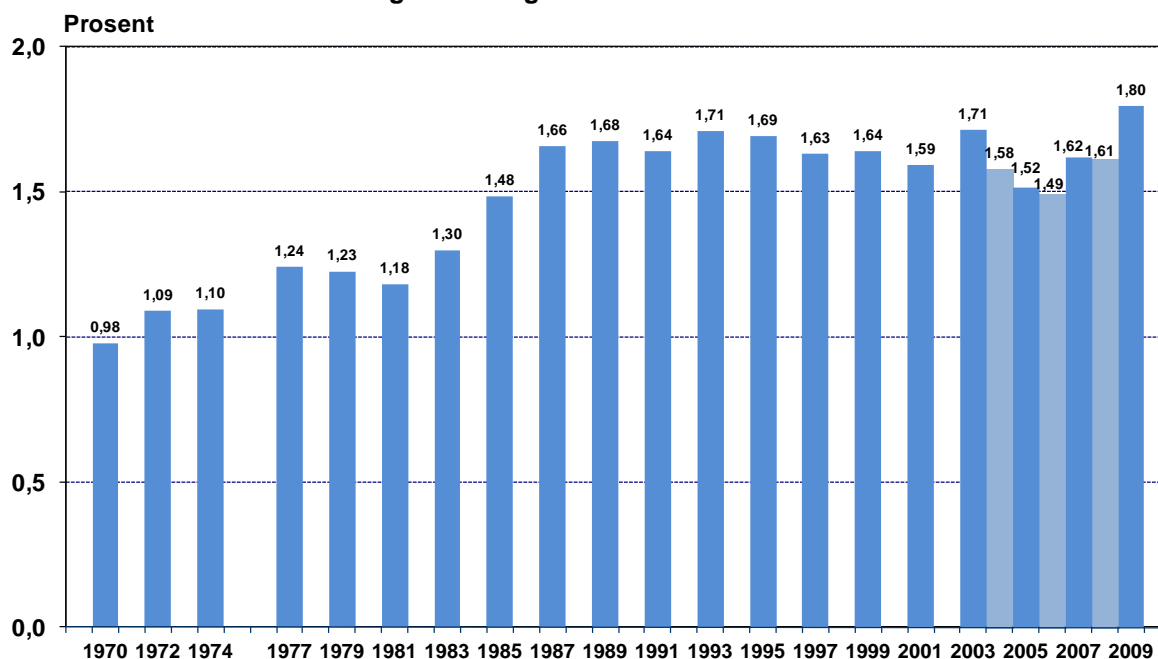
UoH-sektorens tall for 2008 er estimert.

Tabellen omfatter både forskere (med univ.- eller høyskoleutdanning) og teknisk-administrativt personale.

I 2009 ble det utført i alt 36 100 FoU-årsverk i Norge, en økning på vel 2400 fra 2007. Næringslivet stod for vel 43 prosent av de totale FoU-årsverkene i 2009, universitets- og høyskolesektoren for 32 prosent og instituttsektoren for 24 prosent. Av det totale antall FoU-årsverk i 2009 ble 73 prosent utført av forskere/faglig personale.

Økt BNP-andel

FoU-utgifter i Norge som andel av BNP 1970-2009.

Kilde: NIFU og SSB

FoU-utgiftene utgjorde 1,80 prosent av bruttonasjonalproduktet (BNP) i 2009. Dette er en økning i forhold til 2007 og 2008, da andelen var hhv 1,62 prosent og 1,61 prosent. Økningen skyldes en betydelig nedgang i BNP-anslaget fra 2008 til 2009. Offentlig finansiert FoU utgjorde vel 0,83 prosent av BNP i 2009, mot vel 0,96 prosent for FoU finansiert av næringslivet, andre kilder og utlandet.

Økt offentlig finansiering av FoU

FoU-utgifter i 2009 etter sektor og finansieringskilde. Milliarder kroner og prosent.

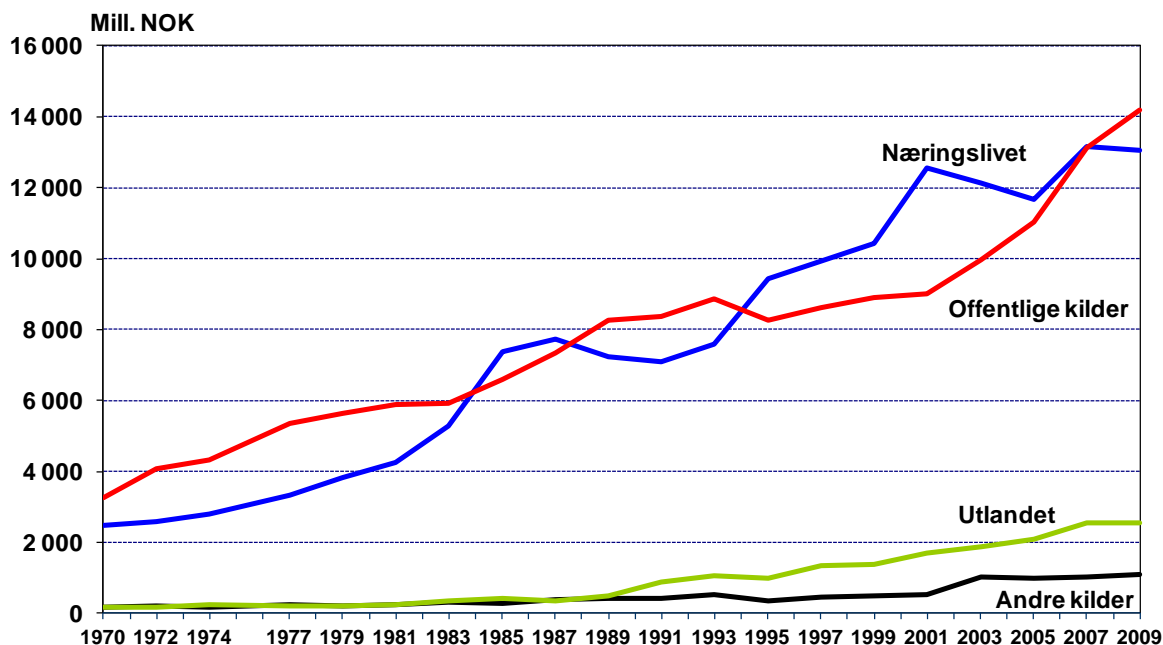
Sektor	Nærings- livet	Offentlige kilder		Andre kilder	Utlandet	Totalt
		Totalt	Herav Norges forsk- ningsråd			
Næringslivet	14,9	0,8	0,4	0,5	2,0	18,2
%	82	4	2	3	11	100
Instituttsektoren	2,1	6,6	2,5	0,4	1,1	10,3
%	21	65	25	4	11	100
Univ.- og høyskolesektoren	0,5	12,0	2,4	0,5	0,3	13,4
%	4	90	18	4	2	100
Totalt	17,5	19,4	5,3	1,5	3,4	41,9
%	42	46	13	4	8	100

Kilde: NIFU og SSB

Midler fra SkatteFUNN-ordningen inngår under *Andre kilder* i næringslivets sektor.

Av de totale FoU-utgiftene i 2009 ble 17,5 milliarder kr eller 42 prosent finansiert av næringslivet. Dette er 1,5 prosentpoeng lavere enn i 2007. 85 prosent av den næringslivsfinansierte FoU ble utført i næringslivet selv. Offentlige kilders andel av finansieringen økte fra 44,5 prosent i 2007 til 46,4 prosent i 2009. Vi gjør oppmerksom på at virkningen av SkatteFUNN-ordningen – 542 millioner kr i 2009 – er ført under "Andre kilder".

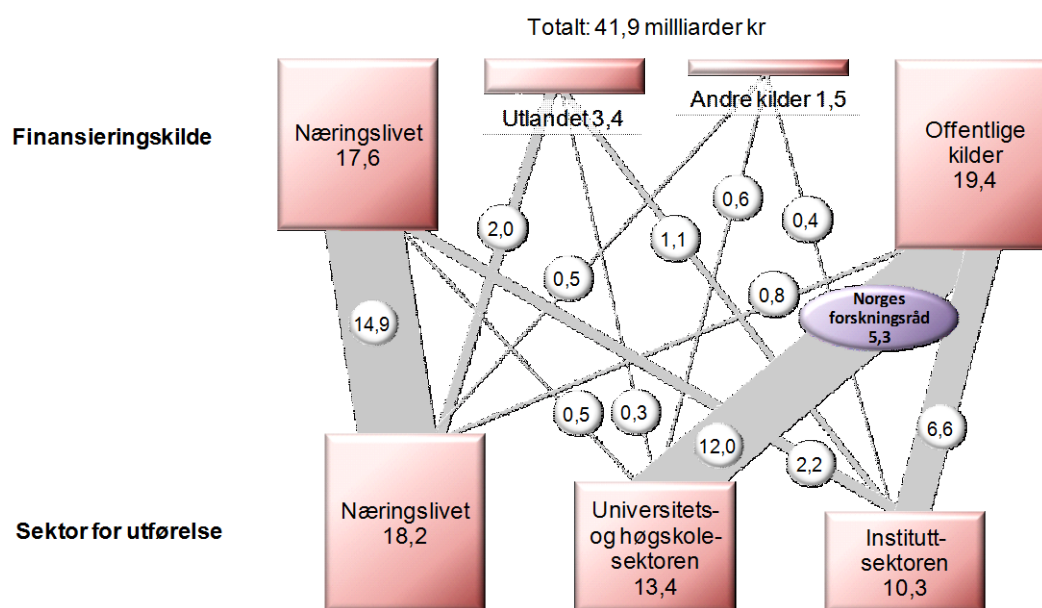
FoU-utgifter i Norge etter hovedfinansieringskilde 1970-2009. Faste 2000-priser.

Kilde: NIFU og SSB

For årene 2001-2009 er tallgrunnlaget for næringslivet korrigert i forhold til tidligere publisert statistikk.

FoU-utgifter 2009

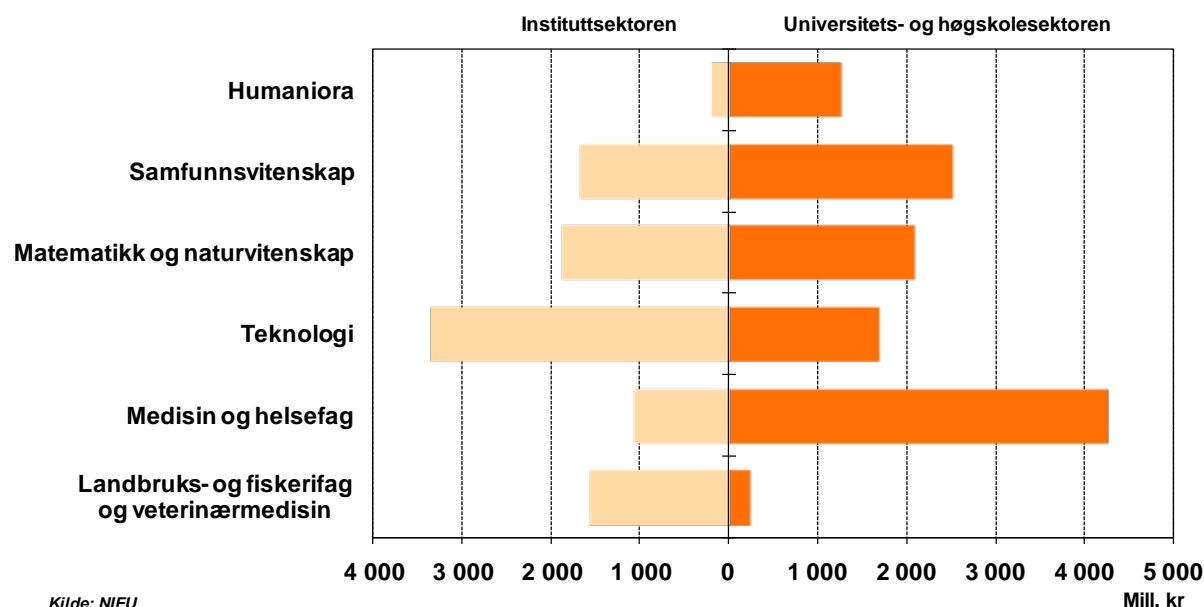

Boksstørrelse og linjebredde representerer beløpenes reelle størrelseforhold.

Kilde: NIFU, SSB/FoU-statistikk

Fordeling på fagområder

Driftsutgifter til FoU i Norge i 2009 etter fagområde og sektor for utførelse.

For universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren er FoU-virksomheten klassifisert på fagområder. Mesteparten av den humanistiske forskning finner sted ved universiteter og høyskoler. Det samme gjelder for medisinsk og helsefaglig FoU-virksomhet. Derimot finner en stor del av den samfunnsvitenskapelige forskningen sted i instituttsektoren. Universitets-

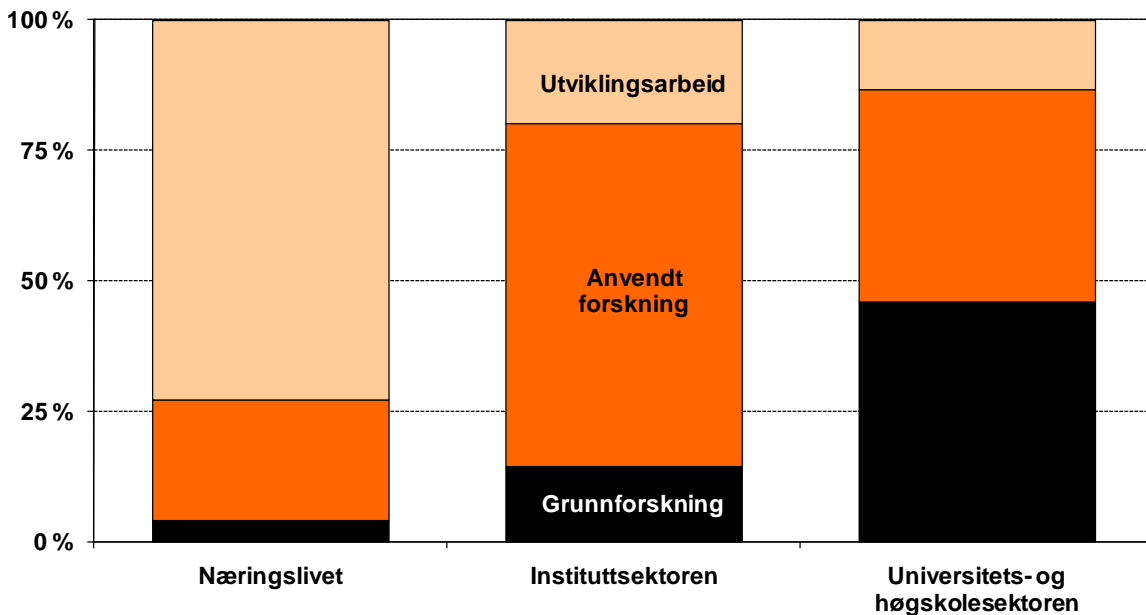
og høgskolesektoren er så vidt størst i matematikk og naturvitenskap, mens instituttsektoren er dominerende i FoU-virksomheten i teknologi og landbruksvitenskapelige fag.

FoU-virksomheten i næringslivet blir ikke registrert på fagområder, men innslaget av teknologisk preget utviklingsarbeid må antas å være stort. FoU-virksomhet i farmasøytisk industri bidrar til den medisinske forskning.

Realveksten fra 2007 til 2009 var høyest i teknologi – når vi ser universitets- og høgskolesektoren og instituttsektoren samlet – med 9,4 prosent gjennomsnittlig årlig vekst i driftsutgiftene i faste priser. Dernext kommer medisin og helsefag med 6,2 prosent. Totalt for alle fagområder var realendringen på 2,6 prosent i gjennomsnitt per år.

Fordeling på aktivitetstyper

Driftsutgifter til FoU i Norge i 2009 etter aktivitetstype og sektor for utførelse. Prosent.

Kilde: NIFU og SSB

I 2009 gikk 20 prosent av driftsutgiftene til FoU til grunnforskning, 39 prosent til anvendt forskning og 41 prosent til utviklingsarbeid. Tre fjerdedeler av grunnforskningen fant sted ved universiteter og høyskoler. Likevel utgjør grunnforskningen mindre enn halvparten av den totale FoU-virksomheten i sektoren. Instituttsektoren står for en betydelig andel av den anvendte forskningen, selv om mye anvendt forskning også finner sted i de andre sektorene. For eksempel utgjør anvendt forskning over 40 prosent av FoU-virksomheten i universitets- og høgskolesektoren. Det aller meste av utviklingsvirksomheten finner sted i næringslivet. Næringslivet har lite grunnforskning.

Hvert år utarbeides det totaltall for ressursinnsatsen i forskning og utviklingsarbeid (FoU) i Norge. I universitets- og høgskolesektoren er det hovedundersøkelse annethvert år. NIFU har statistikkansvaret for universitets- og høgskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU sammenstiller dataene til den totale FoU-statistikken for Norge. Statistikken utarbeides på bakgrunn av OECDs retningslinjer i den såkalte Frascati-manualen, og inngår i OECDs databaser for Science & Technology. FoU-statistikk rapporteres også til Eurostat. Forespørsler om universitets- og høgskolesektoren kan rettes til Kaja.Wendt@nifu.no, tlf. 22 59 51 66, om instituttsektoren til Bo.Sarpebakken@nifu.no, tlf. 22 59 51 63, og om helseforetakene til Ole.Wiig@nifu.no, tlf. 22 59 51 85.

For mer informasjon om FoU i næringslivet, kontakt Frank.Foyn@ssb.no, tlf. 21 09 46 88, Kristine.Langhoff@ssb.no, tlf. 21 09 43 91 eller Harald.Fondevik@ssb.no, tlf. 21 09 47 51.

Den nasjonale FoU-statistikken for Norge publiseres av NIFU <http://www.nifu.no/> og Norges forskningsråd <http://www.forskningsradet.no/>. Detaljert statistikk for næringslivet publiseres av Statistisk sentralbyrå <http://www.ssb.no/>.